

[Tholstrup.]

der kun transporterer den halve varemængde. Dette har også betydning i tilfælde af afspærringer, hvor de små benzinlagre skal strække til så længe som muligt, og det har sandelig også betydning i det daglige, hvor benzinbesparelsen betyder stor valutabesparelse. Her gælder den gyldne regel, at det, der gavner den enkelte i form af besparelser, også sparer landet som helhed for udgifter.

Hvad reservedele angår, har man mange eksempler på betydningen af mangel på sådanne. Jeg skal fremkomme med et enkelt illustrerende eksempel, som jeg personlig har kendskab til. Da man ikke kan få de lastvogne af kendte mærker, man ønsker, var det på et tidspunkt nødvendigt for pågældende firma at købe en brugt tysk lastbil af forholdsvis ukendt mærke. Og for at holde denne gående har det været nødvendigt at foretage følgende forbedringer og reparationer efterhånden. Påmontering af takthjul af fabrikat Ford. Det passer ikke helt nøjagtigt, og der foregår derfor unormal stor slitage, men det var det nærmeste, man kunne komme det, man havde brug for. Et trykleje til styrehuset måtte tages fra en Morrisvogn. Originale ventiler kunne ikke skaffes, og de eneste, der kunne anvendes, var af det kendte amerikanske mærke Mack, som det havde kostet dollars at importere, men som ikke passede, før de alle 12 havde været i en drejebænk — så prisen blev tredoblet. Koblingen har først været repareret med dele fra en kasseret motor, senere er den blevet ombygget af dele af fabrikat Ford. I stedet for at købe en ny toppakning til 3—4 kr. måtte man lade sådanne fremstille i hånden. Tre stykker kostede 120 kr., og de første holdt kun i henholdsvis 2 uger og 6 måneder. En normal toppakning til 3—4 kr. kunne have holdt. Styreboltene er drejet af en gammel bagaksel fra en Chevrolet, og en knækket fjederbuk måtte fremstilles som håndværk af forhåndenværende plademateriale. Der måtte påmonteres en ny karburator, en amerikansk af mærket Cartor. I bagtøjets højre side blev isat en uoriginal pakkåse. Der blev købt en hel brugt motor af samme mærke som vognen for at få visse reservedele, men det er desværre næsten altid de samme ting, der slides eller går i stykker. Således går det i utallige tilfælde for de mennesker, der skal køre rundt med de gamle lastvogne, som er både 10 og 20 år gamle.

Men reservedele til andre maskiner end automobiler er også nødvendige. Og da

folk nu ved, hvor vanskeligt det er at få tildelinger til reservedele, finder de fleste indkøb af nye maskiner sted på den måde, at firmaerne undersøger, hvilke dele der i særlig grad er udsat for slid, og derefter sikrer sig reservedelene samtidig med køb af maskinen. Det lyder jo meget fornuftigt, vil de fleste sige. Men det er det nu slet ikke, for det er langt mere fornuftigt, at importøren, som sælger flere af de forskellige maskinmodeller, ligger med nogle enkelte reservedele til den af maskinerne, som eventuelt går i stykker, eller — hvad der måske er endnu bedre — ligger med bevillinger eller importmuligheder, hvorved han kan rekvirere sådanne reservedele uden at skulle søge om særlig tilladelse først. Som det er nu, ligger der mange steder reservedele, som der aldrig nogensinde bliver brug for, medens der andre steder står maskiner stille, fordi man venter på bevilling til at købe den eller den reservedel. Hvad reservedele angår, er det så ganske afgjort, at importen ville blive mindre og billigere, hvis den var fuldstændig fri. Fremfor at importere de omtalte ventiler fra Amerika kunne man have fået originale ventiler fra Tyskland, som for det første var billigere og for det andet kun ville have kostet blød valuta.

Hvad maskiner angår, vil jeg gentage, hvad jeg sagde under behandlingen af vareforsyningsloven den 21. april i år om betydningen af nye maskiner. Jeg nævnte dengang et eksempel med en virksomhed, der var ved at gå i stå; det drejede sig om motorfabrikken Bukh i Kalundborg, som havde svært ved at sælge sine varer til udlandet og stod overfor store indskrænkninger og arbejdsløshed. Så blev produktionen omlagt og arbejdskraften til at begynde med indskrænket fra 135 til 88 mand. Men efter omlægningen og indførelsen af rationelle maskiner og metoder blev fabrikkens 88 arbejdere i stand til at hjemtage lige så meget i løn, som de 135 før havde gjort, samtidig med at efterspørgslen efter de forbedrede og billigjorte varer steg, så fabrikken hurtigt måtte udvide og antage alle de arbejdere, som boligforholdene i Kalundborg i det hele taget tillod. Man kunne måske mene, at dette var et enestående tilfælde, men det er det slet ikke. Vi har mange gange været ude for noget lignende. Jeg kan nævne et eksempel på en vare, som blev fremstillet herhjemme til 6 kr. Da der kom nogle nye europæiske maskiner hjem til at fremstille den pågældende genstand på, faldt prisen til 4 kr., og da man fik en endnu bedre amerikansk